

Průvodce přiznáním invalidního důchodu

Martin Škurek

C → **i** ← **R** → **G**

manuál pro tvůrce a interprety | říjen 2025

Tento manuál vám pomůže lépe se zorientovat v tom, jaké podmínky je potřeba splnit pro přiznání invalidního důchodu. Jednoduše vysvětluje, kdo má na invalidní důchod nárok, jak se určuje stupeň invalidity, jak dlouho je třeba být pojištěn a jak se důchod vypočítává.

Cílem je nabídnout přehledné a srozumitelné informace, které usnadní pochopení celého procesu – ať už se na invalidní důchod teprve chystáte žádat, nebo chcete lépe porozumět systému důchodového pojištění.

**Podmínky invalidního
důchodu → 04**

**Výpočet invalidního
důchodu → 06**

**Invalidní důchod
z mláďí → 07**

Podmínky invalidního důchodu

I → Základní podmínky

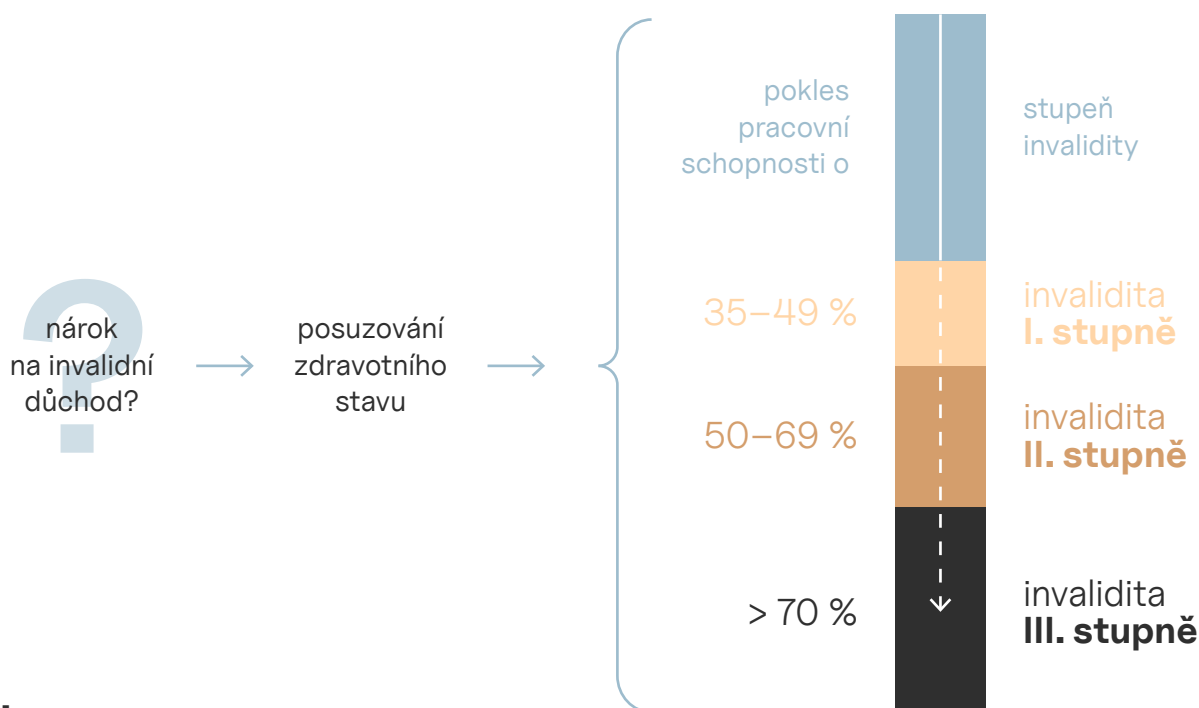
Invalidní důchod je jedním z důchodů důchodového systému. V závislosti na zjištěném stupni invalidity se invalidní důchod nyní rozlišuje na invalidní důchod pro invaliditu prvního, druhého a třetího stupně.

Rozdíl mezi jednotlivými stupni invalidity spočívá v míře poklesu pracovní schopnosti občana. Podmínky nároku na invalidní důchod stanoví zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.

(Pokles o 35 až 49 % znamená invaliditu prvního stupně, o 50 až 69 % invaliditu druhého stupně a o 70 % a více pak invaliditu třetího stupně).

Pro nárok na invalidní důchod je třeba splnit stanovené podmínky. Jednou z nich je tzv. zjištění invalidity, jemuž předchází proces [posuzování zdravotního stavu](#).

Další nezbytnou podmínkou je potřebná doba pojištění, která se zjišťuje z období před vznikem invalidity.

Podmínky invalidního důchodu

II → Doba pojištění

Doba pojištění se nezjišťuje pouze v případě, kdy invalidita vznikla následkem pracovního úrazu nebo nemoci z povolání nebo před 18. rokem věku.

Délka potřebné doby pojištění pro nárok na invalidní důchod je závislá na věku občana:

- U občanů ve věku nad 28 let činí potřebná doba pojištění 5 roků a zjišťuje se z posledních 10 roků před vznikem invalidity,
- u osob ve věku do 28 let je potřebná doba pojištění kratší, u osob do 20 let činí méně než 1 rok, u osob od 20 do 22 let alespoň 1 rok, u osob od 22 do 24 let alespoň 2 roky,
- u osob od 24 do 26 let alespoň 3 roky, u osob od 26 do 28 let alespoň 4 roky.

Výpočet invalidního důchodu

III → Výpočet důchodu

Invalidní důchod má dvě části, a to výměru základní a výměru procentní. Základní výměra je jednotná pro všechny důchody.

Procentní výměra je individuální a závisí na délce doby pojištění, příjmech dosahovaných před vznikem invalidity a na stupni invalidity.

K době pojištění získané do vzniku invalidity se navíc přičítá i tzv. dopočtená doba, tj. doba od vzniku nároku na důchod do dosažení důchodového věku, kterou by hypoteticky mohl člověk odpracovat.

Výši základní výměry stanovuje zákon o důchodovém pojištění. Výše základní výměry v roce 2025 činí 4 660 Kč měsíčně.

Výše procentní výměry invalidního důchodu se stanoví:

- u invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně procentní sazbou 1,5 % výpočtového základu měsíčně za každý celý rok doby pojištění,
- u invalidního důchodu pro invaliditu druhého stupně ve výši poloviny procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně,
- u invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně ve výši třetiny procentní výměry invalidního důchodu pro invaliditu třetího stupně.

Nejnižší procentní výměra invalidního důchodu činí 770 Kč měsíčně.

Invalidní důchod z mláďí

IV → Základní podmínky

Nárok vznikne pouze osobě, která byla uznána invalidní pro invaliditu třetího stupně, dosáhla alespoň 18 let věku, má trvalý pobyt na území České republiky a nebyla účastna pojištění po potřebnou dobu.

Výše procentní výměry důchodu činí měsíčně 45 % výpočtového základu, který se stanoví z osobního vyměřovacího základu, za který se považuje všeobecný vyměřovací základ za kalendářní rok.

Poznámka

Zdrojem pro tento manuál jsou příslušné právní předpisy a informace uvedené na webu **České správy sociálního zabezpečení** (<https://www.cssz.cz/>) v sekci *Životní situace*.

C → i ← R → G

Tento manuál vznikl za podpory projektu Komplexní výzkum a podpora rozvoje kulturních a kreativních průmyslů v Olomoucké aglomeraci, reg. č.: CZ.02.01.01/00/23_021/0008382 spolufinancovaného Evropskou unií.

Grafická úprava — Jiří Vaněk / Carton Clan.

Tento návod je zveřejněn pod veřejnou licencí CC-BY.

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY